

Tutu e táxnūu San Pablu iña Títo

Táxnūu Pablu tutú iña Títo

1 Xu'u é Pablú u ne, kade tsiñu ú iña Xuva ko; pustru Jesúcristú u. Taxnūu ña kó vata koo é na kuínti'xe ña'a, ña é nakaxnúu Xuva kō, vata koo é na kütuni ña tsí nchul'un é nuu é ntaā i e ntákuinti'xe kō, ²e ntantétu ó é ní'i ko é vā'a nta'a Xuva ko ntii dañu ntūvi. E tā'xi Xuva ko xū'u ña nte dí'na dá iñi ntu'u ñúxiví san tsí kuān koo kuvi ne, ñá te da kakā'an ña. ³Vevií ne, e xée ntūvi e xtúví ñá ne, tā'xi ña é kütuni ko tú'un val'a san iña ña, iña Xuva ko, ña é nakáku kō, dívi tū'un e xtúví ñá nta'a ko é kā'an ntódo ú ni ñā'a. ⁴Taxnūu ú tutu sá'a iña o, Tito. I'xá mii ntí'xe ko kúvin, tsí nañé'e ú o é dadíi tsi kuinti'xe o ní ko. Na naxnuu viko Xuva kō ó, ní Tó'o ko Jesúcristu, ña é nakáku kō; na tā'xi ña é vā'a koo kutūvin.

Tsiñu é kāde Tito ñuú Creta

⁵Xtuví mñí ú o ñuú Creta vata koo é viin é kákunaá ka ikān, vata koo é kadā kû'ven xoo é vii í ñatā ña ntádē kû've ini ukun iña é un é un ñuú san vatā ó kaka'án u é viin. ⁶Ña é víi ñatā ne, vā'a koo na vii

ñá vata koo é ña ka'an kíni ña'a san iña ña. Uun tsi ñadi'lí ñá koo. I'xá ña ne, na kuinti'xe i Xuva kō di; ña kúvī é dotō tsí vii, vata koo é ña tuví nēe núu i é kini kaa; i'xa e dóo koñu'ü. ⁷Ña odo nūu ini ukún ne, da mií é vii ña é vā'a, tsí kade ña kuenta íña Xuva ko. Ña kúvī vií ka'nu ña. Ña kúvī é küdiin ña é da nuu da kuií tsi. Ñá ku de ki'vi ñā. Ñá ku nāa núu ña. Ñá ku kuínima ñá diu'un. ⁸Vá'a koo na vii ñá ní ña kaxee ví'i ña. Na kuínima ña é vā'a. Na kadā kuení va'lá ñá nté koo vií ña. Vá'a koo na kadā kú've ña. Na kāda ntaa ña é kák'a'an Xúva kō. Ñá ku dotō tsi íde ña da nēé ka é ntio ña. ⁹Ñá ku xtuví mii ña é kuinti'xe ña tú'un va'a san vatā o nakua'á ntí ña, vata koo é kúvi kué'e ña itsi vā'a ni tuku ña'a, vata koo é na kúvi vií ña é tīn díki ñá'a san tú'un é kák'a'an ñá, tē xoó kaka'an ntée i tú'un va'a san.

¹⁰Tsi dóo ió ña'a, ña é ña ncho kuinti'xe i. Dotō tsi nták'a'an ñá, ntaéni nta'ví ña ña'a. Dií dií ka ntáde ña Israé san, tsí nták'a'an ña tsí da mií é kā'nte o kúñu é ixi ko. ¹¹Kantio é na ntádí xu'u ña, tsi ntánateñu núu ña ña kúnti'xe i san ni ûn ntií ntí ñavi'lí ña é dotō tsí

ntánakuā'a ña tú'un é ña kaidiá'vi é da mii kuē'en tsí diu'un ntío ña.

¹²Uun ña'l a ña, ña vé'xi ñuu Cretá ne, kaka'an ñá naa xuva ñá ne, kaka'an ntée ña ña ñuu ña: "Ña ñuu Cretá san ne, koó dā ña vete ña. Doo diin ña. Da mii kuē'en tsi ntáx'i l ntaé'xi ña. Doo du'xen ña é kāda tsiñu ña." Kuan ó ka'an ñá ñuu Cretá san. ¹³Nuu é ntaā i é kāka'an ña. Dukuān né, ntii kā'an ni ña vata koo é na kuínti'xe vá'a ña. ¹⁴Ká'an ni ña tē ña ku de ña kuínta dovete e ntáka'an ña Israeé san, ntē ña ku kuínti'xe ña tú'un e ntáka'an ña'a ni ña, ña é ña ntío i tú'un Xuva kō.

¹⁵Kuenta iña ña é vā'a ne, vā'a é un ntí'i nuū i. Ntá tsi kuenta iña ña é kini ntáa, ña é ña ntío i é kuínti'xe i ne, ña túvī nee iña é vā'a iña ña. Tsí ña vá'a diki ña; nté nima ñá ña vá'a. ¹⁶Ntáka'an ña tsí ini ñá Xuva kō, ntá tsi kútuni ko tsi ñá ini ntí'xe ña ña, tsí da mií e ntáde ña é kini kaa. Ñá ntio ña kada ntaa ña é ntio Xuva kō; ntē ña ntádiá'vi ña é vií ñá da nēé ka nuu i é vā'a.

Nchú'un é nuu é ntaā i

2 Ntá tsi divín né, nakuā'an ña'a nchú'un é nuu é ntaā i. ²Ká'an ni ñatā sán tē ña ku de kí'vi ña; ntē ña ká'an dikí ña, vata koo é na kuiko ñu'u ña'a san ña. Na kadā kuení va'la ña nté koo vií ña, nté koo ka'an ña. Na kuínti'xe vá'a ña. Na kuíntima ñá ta'an ña. Na kütíi ña nima ñá ni ña'a san. ³Ká'an ni ñadí'i átā sán dí te na kuiko ñu'u ña; ntē ña ku ka'an kíni ña iña ña'a; ntē ña ku de kí'vi ña. Na nañē'e ña ña'a san nté koo é vā'a koo vií

ñá. ⁴Na nañē'e ñá ñadí'i kuétsi san nté koo kuinima ñá xíi ña ni il'xā ña. ⁵Na nañē'e ñá ña é vā'a koo na kadā kuení ña nté koo vií ña, é na vií ñá da mii kuē'en tsí nuu i é vā'a, é kuénta vií ña vi'i ña, é na ntuntá'ví ini ña ña'a, é na kuínti'xe ña é kāka'an xíi ña, vata koo é xoxo kuvi ká'an kíni i iña tú'un Xuva kō.

⁶Kuan tsi koo ka'an ni na kuétsi sán dí te na kadā kuení va'la na nté koo vií na. ⁷É un ntí'i é viín ne, nañē'en ña'a san nté koo vií ña é vā'a. Dá kanakuā'an ña'a sán ne, kanií nima ó ka'an ni ña; ñá ku kā'an dikín ni ñá dá kanakuā'an ña. ⁸Vá'a koó ka'an, vata koo é ña kuvi ka'an ntée ña'a o. Kidáā ne, kuka'an nuu ña, ña é ña kákunti'xe i, tsí ña tuví nee nuu i é kūvi ka'an ntée ña o.

⁹Ká'an ni ña ntáde tsiñu san te kāda ntáa ña é kāka'an tó'o ña; na vií ñá tsiñu vā'a vata koo é dñi tó'o ña é un ntí'i é kāde ña. Ñá ku nantiko koó ñá ka'an ña te kāka'an tó'o ña ni ña. ¹⁰Ñá ku kí'i dí'u ña, tsí kanií nima ñá na vií ñá da mii kuē'en tsi é vā'a, vata koo é na kútuni ña'a tsi dóo va'a tú'un iña Xuva ko, ña é nakáku kō.

¹¹Tsi e táxnuu Xuva kō e dóo va'la ñá, vata koo é nakáku un ntí'i ntí'i ña'a. ¹²E dóo vā'a o dé Xuva ko ni kō né, kuān ó kanañé'e ñá kō é xtuví mii o é kini kaa, é ña kuíntima ko é ió ñuxiví san. Ntá tsi na kadā kuení va'la ko nté koo vií o é vā'a é ntio Xuva kō vevíi é kuntoo o ñuxiví sa. ¹³Nií dukuān ntantétu o tē xee ntúvi é vā'a kue'en da kí'xi xtúku Xuva kō, ña e dóo ka'nú, ni Jesúcristu, ña é nakáku kō. ¹⁴Divi

ñā xe'é ñā ntivi iña ñá kuenta iña ko vata koo é nakakū ñá ko da nēé ka nuu i é kīni kaa, vata koo é na ntāntoo ña nima ko é kuvi o iña mii ña, é niñ kue'éñ ini kō é vii o é vā'a.

¹⁵Sá'a kā'an. Sá'a nakuā'an ñā'a san. Nāxnuun ka'nun nima ñá ne, kadan tīn ni ñā, tsí divi tsīnū e teé tsīnū Xuva ko ò é viin. Ñá dā vā'a o é na nāntii ni'l'ni ñā o.

Nté koo vií ña kuínti'xe i

3 Na nāka'an ña kuínti'xe i sán te na kī'ví díki ña é kāka'an ñá tsīnū na'nú i san ni da xōó ka ña tsīnū i, te na kāda ntaa ña é kāka'an ñá, te na kōo tú've ña é vii ñá da nēé ka tsīnū é vā'a. ²Ká'an ni ña tē ña ku ka'an kíni ña iña dā xōó ka ñā'a, te vā'l'á koo na kuntōo ña, é vā'l'á koo na vii ñá ni tā'an ña, na kuiko ñu'u ñā.

³Tsí xo'l'ó né, dōó tuntu o, dōó lo'o ò kidaā dí. Ntaíka ò ntákunaa o. Ide o da nēé ka é ntio nima kíni kaa kō. Utén uten edé o é kīni kaa. Dē né'u iní o ni ta'an kō xé un xé un ò. Ña ni ntio ñā'a san kó ne, ña ni ntio ko ñā dí. ⁴Ntá tsi Xuva kō, ña é nakáku kō ne, náñe'e ñá kō tsi dōo ncho vií ña é vā'l'á ni kō, tsi dōo kuinima ñá kō ne, ⁵nákakū ñá kō. Ña túvi nēe nuu i é vā'a é êdē o vata koo é nakakū ñá kō, tsí mii ñā ntúnta'ví ini ña kō. Nákate ña nima kó da nakáku ña kō. Ntivi xée tā'xi ña ko kuenta iña Espíritū Sántū. ⁶Ntekú ka tā'xi ña kō Espíritū Sántū san kuenta iña Jesúcristu, ña é nakáku kō. ⁷Dōo vā'l'á o dé Jesucristu ni kó vata koo é kuvi kuntetu ò é ni'l'ko ntuví va'l'á iña ko ntii dañu ntúvi.

⁸Nuu é ntaā i é kāka'an u ni ò ne, ntio ko é nñi kué'en ini o kā'an ni ña kuínti'xe i Xuva kō sán vata koo é kōto vā'a ña nté koo vií ña nuu i é vā'a. Sá'a e dōo va'l'á, e dōo kaidiá'vi i é vii o un ntíñ ntíñ o. ⁹Ntá tsi ña ku kinin núun te tsix'e le ñā'a nuu i é tūntu, te ncho nāa núu ña kuenta iña ñáta ñā, ña intóo kídaa, kuénta iña i nté o kaka'an lei Muísee. Núu i tsikán ne, ñá tē neé nuu á'vi kue'éñ te nāa núu ò.

¹⁰Te ió ña'a kakini nteé ñá ña kuínti'xe i sán ne, díl'na kué'en ña itsi te ūvi íto ne, tē ñá ncho tékú ña ne, kidáá ne, ña kún den ká ña kuenta. ¹¹Inin tsí ña kuan ntáa sán ne, dōo kiní o ntáde ña. Kuétsi mii ña te kúnaá ña.

Nté koo vií Tito

¹²Ama táxnūu ú Artemá ò Tiquicu mí tūvín ne, koon ntíñ kué'en mí tūví u ñuú Nicopoli. Ikan kutúví u dā ntúvi ví'xin san. ¹³Da nēé ka é kūvin viín ne, xtiñ Zena, ñá kanada'an sán, ni Ápolo, vata koo é ñá té neé kúnaá nteé ñá itsi kán mí kī'in ña. ¹⁴Nakuā'an vata koo é na kütú've ta'an kō e dōo va'l'á na vii ña, é na xntii ña tā'an ña, ña ntátaan núu i, vata koo é na kādiá'vi ña.

I'a ntíñ i é ûve na'a tutú san

¹⁵Un ntíñ ntíñ ña'a, ña é ntoo dadii ntíñ ni i né, taxnūu ña ntiusi ña o. Ká'an ntiusi ni ún ntíñ ntíñ ta'an ko, ña ntákuinima í ko tsí dadii tsi kuínti'xe kó ni ñā. Xuva ko na nāxnuu viko ña nto un ntíñ ntíñ nto.